

Týždeň od 1. do 7. februára 2014

UČENÍCI A SPOLOČNOSŤ

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ: Luk 2,21–32; 5,1–11; 12,6.7; Mat 15,32–38; Gal 3,28–29

ZÁKLADNÝ VERŠ

Keď prechádzal popri Galilejskom mori, videl, ako Šimon a jeho brat Ondrej spúšťajú sieť do mora, keďže boli rybári. Ježiš ich oslovil: Podďte za mnou a urobím z vás rybárov ľudí. Hneď zanechali siete a nasledovali ho. (Mar 1,16–18)

Kristova smrť nám všetkým ukázala, akí sme – hriešnici, ktorí potrebujú Božiu milosť. Kríž rúca etnické, politické, ekonomické aj sociálne bariéry. Stáva sa, že aj pri evanjelizačnej práci na túto zásadnú skutočnosť zabúdame. Evanjelium sa snažíme predstaviť hlavne tým, ktorých spoločnosť považuje za „významných“ a „vážených“.

Ježiš to takto nerobil. Uvedomoval si bezvýznamnosť a prázdnotu svetskej slávy a cti. Najviac ho brzdili a trápili práve tí „najúspešnejší“ – farizeji, saduceji, boháči, rímska aristokracia... Je zaujímavé, že „obyčajní“ ľudia – tesári, rybári, poľnohospodári, ženy v domácnosti, pastieri, vojaci a úradníci šli za ním a prijímali ho.

SKROMNÉ ZAČIATKY

Keď uplynulo osem dní a bolo ho treba obrezať, dali mu meno Ježiš, ktorým ho anjel nazval skôr, ako bol počatý v matkinom lone. Keď uplynuli dni ich očistenia podľa Mojžišovho zákona, odniesli ho do Jeruzalema, aby ho predstavili Pánovi, lebo Pánov zákon predpisuje, že každý mužský potomok, ktorý otvára život matky, má byť zasvätený Pánovi. A aby obetovali pár hrdličiek alebo dva holúbky, ako káže Pánov zákon. V Jeruzaleme vtedy žil človek menom Simeon. Bol to človek spravodlivý a bohobojný, očakával potechu Izraela a Duch Svätý bol s ním. Duch Svätý mu zjavil, že nezomrie, kým neuvidí Pánovho Mesiáša. Z vnuknutia Ducha prišiel do chrámu. A keď rodičia prinášali dieťa Ježiša, aby splnili, čo predpisoval zákon, aj on si vzal dieťa do náručia a velebil Boha slovami: Teraz, Pane, prepustiš v pokoji svojho služobníka podľa svojho slova, lebo moje oči uvideli tvoju spásu, ktorú si pripravil pred tvárou všetkých národov: svetlo na zjavenie pre pohanov a slávu pre tvoj ľud Izrael. (Luk 2,21–32)

Čo môžeme z textov Luk 2,21–32; Mar 6,2–4; 3Moj 12,8 zistiť o prostredí, do ktorého sa Ježiš narodil? Ako toto spoločenské zaradenie ovplyvnilo jeho službu?

Josefova a Máriina obeť za očistenie ukazuje, že Ježiš pochádzal z chudobných pomerov. Tento obrad rodičia vykonali podľa Mojžišových predpisov zaznamenaných v 3Moj 12,8. Ako obeť mali priniesť baránka – jahniatko. Pre chudobných ľudí však bola stanovená súcitná výnimka. Tí, ktorí žili v skromných podmienkach, mohli priniesť namiesto baránka hrdličky alebo holuby. Od samého začiatku – od narodenia v stajni, až po obeť jeho rodičov – vidíme, že Ježiš ako človek žil v dome chudobných a „obyčajných“ ľudí. Archeologické vykopávky dokazujú, že mesto Nazaret, kde Ježiš prežil svoje detstvo, bolo relatívne chudobné a nedôležité mestečko. Aj keď tesárstvo bolo čestné remeslo, rozhodne človeka nezaradzovalo medzi „elitu“.

„Ježišovi rodičia boli chudobní a závislí od svojho každodenného zárobku. On teda dôverne poznal chudobu, sebazapieranie a nedostatok. Táto skúsenosť mala v jeho živote ochranné poslanie. Svojou usilovnosťou maril nástrahy pokušenia. Nemárnil čas v pochybnej spoločnosti. Ako mohol, zatváral dvere pred pokušiteľom. K zlému činu ho nemohol zviešť ani zisk, ani záľuba, pochvala ani kritika. Zlo vedel prezieravo rozpoznať a rázne ho odraziť.“ (DA 72; TV 41)

- Stvoriteľ sveta nielen zostúpil medzi ľudí (Ján 1,1–3) ako človek – dieťa, čo je samo osebe dosť ohromujúce –, ale narodil sa do relatívne chudobnej rodiny! Ako sa táto úžasná pravda prejavuje v tvojom živote? K čomu ťa to motivuje?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

„OBYČAJNÍ“ A „NEOBYČAJNÍ“

Ježiš si zavolať učeníkov a povedal im: **Lúto mi je tohto zástupu. Už tri dni otrvávajú so mnou a nemajú čo jesť. Hladných ich nechcem poslať domov, aby nepoomdlievali po ceste. Učeníci mu odpovedali: Kde vziať tu na pustatine toľko chleba, aby sme nasýtili taký veľký zástup? Ježiš sa spýtal: Koľko chlebov máte? Odpovedali: Sedem a niekoľko rybičiek. Nato rozkázal zástupom posadať si na zem. Vzal tých sedem chlebov aj ryby, vzdal vďaka, lámal a dával učeníkom a učeníci zástupom. Všetci jedli a nasýtili sa, ba nazbierali ešte plných sedem košov zvyškov. Tých, ktorí jedli, bolo štyritisíc mužov, okrem žien a detí.** (Mat 15,32–38)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ako Ježiš využíval spoločenské udalosti a rôzne situácie na to, aby ľuďom predstavil evanjelium? Ján 2,1–11; Mat 15,32–38

Ľudia majú fyzické, sociálne a emocionálne potreby. Medzi ne patrí jedlo, pitie, potreba osobného uznania, túžba po priateľstve atď. Ježiš poznal tieto potreby. Spoločenské udalosti využíval na to, aby oslovil ľudí prostredníctvom naplnenia ich potrieb.

Ježiš premenil vodu na nekvasené víno (Ján 2,1–11). Z rybárov urobil kazateľov evanjelia (Mar 1,16–18). Kristus dokázal zmeniť obyčajných ľudí na neobyčajných. Tí, ktorí sa na to len z dialky prizerali, často spochybovali Ježišov pôvod (Mar 6,3). Ježiš sa nesprávaj dôležito – a to sa im nepáčilo. Vyžadovali niečo mimoriadne a zvláštne. Prehliadali veci, ktoré považovali za bežné a obyčajné, preto nepochopili, čo bolo dôležité.

Počas svojej služby na tejto zemi sa Ježiš väčšinou stretával s obyčajnými ľuďmi. Často nedokázali byť úplne sebestační. Boli slabí a zraniteľní, ale napriek tomu dôverovali Bohu. Ich úspech bol závislý od odovzdania sa Kristovi. Tým, ktorí sú očarení svojím nadaním, schopnosťami a úspechmi, sa niekedy stáva, že nie sú schopní vnímať potrebu niečoho väčšieho, než sú oni sami. To je veľký omyl! Mnohí z Kristových súčasníkov mali vynikajúce akademické vzdelanie, sociálne postavenie a veľké bohatstvo. Ich mená sú však dávno zabudnuté. V pamäti nám ostali mená obyčajných ľudí – roľníkov, rybárov, tesárov, pastierov, hrnčiarov, žien v domácnosti či sluhov a otrokov, ktorých životy Kristus zmenil a povolal za svojich učeníkov.

APLIKÁCIA

- **Všetci máme v sebe určitú tendenciu obdivovať úspešných, bohatých a slávnych. Ako sa môžeš naučiť vnímať hodnotu všetkých ľudí – bez ohľadu na ich postavenie, slávu a bohatstvo?**

PREMENA

Raz, keď stál pri Genezaretskom jazere, tlačil sa k nemu zástup, aby počúval Božie slovo. Vtedy videl pri brehu stáť dve loďky. Rybári z nich vystúpili a prali si siete. Ježiš vstúpil do jednej loďky, ktorá patrila Šimonovi, a požiadal ho, aby trochu odrazil od brehu. Potom si sadol a z loďky učil zástupy. Keď dokončil, povedal Šimonovi: Zatiahni na hlbinu a spustite siete na lov. Šimon mu odpovedal: Učiteľ, celú noc sme sa namáhali a nič sme nechytli, ale na tvoje slovo spustíme siete. Len čo tak urobili, chytili veľké množstvo rýb, až sa im trhali siete. Preto dali znamenie spoločníkom z druhej loďky, aby im prišli pomôcť. Tí prišli a naplnili obe loďky tak, že sa až ponárali. Keď to videl Šimon Peter, padol Ježišovi k nohám a povedal: Pane, odíď odo mňa, lebo som hriešny človek. Jeho aj ostatných sa totiž zmocnila hrôza nad úlovkom rýb. Zhrozili sa aj Jakub a Ján, Zebedejovi synovia, ktorí boli Šimonovými spoločníkmi. Nato povedal Ježiš Šimonovi: Neboj sa, odteraz budeš loviť ľudí. Keď loďky prirazili k brehu, zanechali všetko a šli za ním. (Luk 5,1–11)

V Novej zmluve spomedzi učeníkov vyniká najviac Peter. Obyčajný rybár sa stal jednou z najznámejších osobností v histórii. „Obyčajné“ bolo premenené na „mimoriadne“.

Prečítaj si nasledujúce texty. Ako nám pomáhajú pochopiť Petrovu radikálnu zmenu – aj napriek jeho veľkým chybám?

Luk 5,1–11: Ktoré Petrove slová poukazujú na to, že si uvedomuje, ako veľmi potrebuje Ježiša? Prečo je také dôležité, aby sme si to uvedomovali aj my?

Mat 16,13–17: Čo hovoria tieto verše o Petrovi a jeho ochote otvoriť sa pôsobeniu Svätého Ducha?

Mat 26,75: Ako nám tento text pomáha nazrieť do Petrovej osobnosti? Ako ho Boh mohol použiť?

Ježiš strávil s Petrom veľa času a odovzdal mu mnoho užitočných skúseností. Hoci bol Peter „obyčajný“ rybár s veľkým množstvom nedostatkov, tým, že trávil čas s Ježišom, v jeho živote sa udiala radikálna zmena – a to napriek tomu, že sa dopustil závažných chýb (vrátane trojnásobného zapretia, presne podľa Ježišovej predpovede).

Z Petrovho príbehu sa môžeme veľa naučiť. Keď sa Peter pozeral na Ježiša, uvedomoval si svoje chyby a vyznával ich. Vďaka tomu mohol Ježiš meniť jeho nedokonalý charakter a formovať z neho osobnosť, ktorá pomôže zmeniť dejiny.

- **Prečo musíš byť opatrný, keď si vytváraš úsudky o ľuďoch, o ktorých si myslíš, že sotva môžu byť zachránení? Prečo máme k tomu sklony?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

NEBESKÉ HODNOTENIE

Či nepredávajú päť vrabcov za dva haliere? A Boh ani na jedného z nich nezabúda. Vy však máte spočítané aj vlasy na hlave. Nebojte sa, vy ste drahší ako mnoho vrabcov. (Luk 12,6.7)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Počas svojej pozemskej služby Kristus nedelil ľudí na „obyčajných“ a „významných“. Miloval všetkých a o všetkých sa zaujímal rovnako. Všetci boli pre neho významní a vyvolení. Nikoho neprehliadal pre jeho chudobu či bezvýznamnosť. Nikoho sa nestránil pre jeho postavenie a bohatstvo. V dnešnej dobe musia byť učeníci veľmi opatrní. Nesmú pôsobiť dojmom, že pri svojej službe a poslaní niekoho uprednostňujú, alebo si ho vážia viac ako iných ľudí.

Čo hovoria texty Luk 12,6.7; 13,1–5 a Mat 6,25–30 o hodnote každého človeka? Väčšina z nás s tým súhlasí. Za akých okolností nám hrozí, že budeme medzi ľuďmi robiť rozdiely, ktoré ovplyvnia náš prístup k nim?

Vrabce boli najlacnejšie vtáky na vtedajších trhoch. Pár vrabcov sa dal kúpiť za jediný rímsky as – vtedy najmenšiu bronzovú mincu, ktorá mala minimálnu hodnotu (za túto sumu bolo možné kúpiť asi 5 vajec). No ani na bezvýznamné obyčajné vrabce sa v nebi nezabudlo. O čo viac záleží na človeku, za ktorého zomrel Kristus!? Kríž ukazuje na „nekonečnú“ hodnotu každej ľudskej bytosti, každého človeka, bez ohľadu na jeho postavenie. „Postavenie“ je často iba ľudským výmyslom na základe konceptov a hodnôt, ktoré sú v nebi bezvýznamné, a dokonca v rozpore s kresťanskými zásadami.

APLIKÁCIA

- Ellen Whiteová napísala, že „Kristus bol ochotný zomrieť aj za jediného človeka, aby mohol žiť naveky“. (8T 73) **Za jediného človeka! Ako toto vyjadrenie ovplyvňuje spôsob, akým vnímaš nielen iných, ale aj seba?**

VŠETCI SME JEDNO V KRISTOVI

Nie je ani Žid, ani Grék, nie je ani otrok, ani slobodný, nie je muž a žena, lebo všetci ste jedno v Kristovi Ježišovi. A ak ste Kristovi, ste Abrahámovo potomstvo a podľa prislúbenia dedičia. (Gal 3,28.29)

Azda najviac spoločensky prítlačivou charakteristikou raného kresťanstva bola absencia triednych rozdielov. Hradby, ktoré rozdeľovali ľudí, pod váhou evanjelia padali. Obyčajný človek víťazil v Kristovi. Ježiš menil obyčajných na neobyčajných. Tesári, výbercovia daní, kamenári, kráľovné, sluhovia, kňazi, Gréci, Rimania, muži, ženy, bohatí a chudobní – v kráľovstve Kristovej milosti si boli všetci rovní. Kresťanské spoločenstvo sa stalo „beztriednou spoločnosťou“. Čo hovoria nasledujúce texty o nás ľuďoch? Uvažujme o tom, prečo aj pre pisateľov Biblie nebolo ľahké pochopiť tento významný princíp; vezmime pri tom do úvahy kultúru vtedajšej doby.

Gal 3,28.29

Jak 2,1–9

1Pet 1,17; 2,9

1Ján 3,16–19

Podľa akého princípu sa riadili v ranej cirkvi? Sk 2,43–47 a 4,32–37 Ako konkrétne sa prejavilo posolstvo o tom, že Boh miluje všetkých ľudí bez výnimky? Ako sa tento princíp prejavuje v tvojom zbore pri evanjelizačnej službe?

- **V našej spoločnosti sa stretávame s predsudkami voči menšinám. Prehľbujú sa rozdiely medzi bohatými a chudobnými. Sú nejaké náznaky týchto predsudkov aj v tvojom zbore? Ako je možné predchádzať im? Čo môžeš urobiť na zlepšenie vzájomného porozumenia?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Toto záverečné dielo evanjelizácie zaberie široké pole a viac ako kedykoľvek predtým bude potrebovať, aby sa doň zapojili pomocníci spomedzi obyčajných ľudí. Mladí i starší budú povolaní z polí, viníc i dielní a Majster ich pošle, aby rozniesli jeho poslanstvo. Mnohí z nich mali len málo možností na vzdelanie, ale Kristus v nich vidí predpoklady na prácu pre neho, ktoré im umožnia splniť jeho zámer.“ (VYCH 232)

K tejto téme si môžete v knihe *Výchova* prečítať kapitolu *Životné povolanie*.

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Prečo Ježiš získal najviac učeníkov spomedzi obyčajných ľudí? Prečo jeho poslanstvo neprijímali boháči a vládnuca elita? Je možné, že Ježišovo detstvo a výchova v skromných podmienkach prispeli k jeho schopnosti dotknúť sa srdca a myslí obyčajných ľudí? Myslíte si, že Ježiš by bol rovnako úspešný, keby sa narodil ako kráľovský princ alebo syn bohatého vlastníka pôdy?
2. Prečítajte si spolu text zaznamenaný v 1Kor 1,26–29: „Čo je pre svet bláznivé, to si Boh vyvolil, aby zahanbil múdrych, a čo je pre svet slabé, to si Boh vyvolil, aby zahanbil mocných.“ Čo to znamená? Ako máme ako kresťania rozumieť tejto úžasnej myšlienke? Tieto verše ukazujú, aký je tento svet prekrútený a zvrátený. Čo môžeme urobiť, aby sme sami neuviazli v nesprávnych spôsoboch myslenia a konania?
3. Čo môže skupina, v ktorej spoločne študujeme Bibliu, urobiť pre to, aby sa stala prívetivejšou k obyčajným ľuďom v spoločnosti? Prečo by sme sa mali pri odovzdávaní poslanstva sústrediť viac na praktické veci než na teoretické – najmä pri prvom oslovení ľudí, ktorí sú zranení a potrebujú pomoc?